

Çok Değerli E_Dergi Okurlarımız,

Bu sıcak İzmir günlerinde Temmuz sayımızda dört araştırma ve dört derleme makale ile sizlerle buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Yayınlardan önce 1-3 Temmuzda 85 kişinin katıldığı ve çok beğenilen 2. Evde Bakım Hemşireliği Kursunu başarı ile bitirdik. Aşağıda kursdan birkaç görüntü verilmiştir.

Buradan sizlere 9-11 Eylül 2013 tarihinde yapılacak 3. Evde Bakım Hemşireliği Kursunu yapacağımızın müjdesini vermek istiyorum. Kursumuza katılacaklarla Eylülde İzmir'de buluşmak üzere...

Kursumuzun ardından 3-6 Temmuzda "Birinci Uluslararası Evde Bakım Kongresi"ni başarıyla tamamladık. Multidisipliner olarak yürütülen bu kongrede yurt dışından yedi konuşmacımızı ağırladık ve evde bakımın gerekliliğinden, maliyetinden, öncelikli konularından etik yönüne kadar tartıştık. Aşağıda kongreden birkaç görüntü verilmiştir.

İkinci Evde Bakım Hemşireliği Kursu ve 1. Uluslararası Evde Bakım Kongresinin düzenlenmesinde görev alan başta Doç. Dr. Ayşe Beşer'e, tüm düzenleme ve bilimsel kuruluna, katkıda bulunan yerli ve yabancı konuşmacılara, tüm katılımcılara çok teşekkür ederim.

Bu sayımızın ilk araştırma makalesi Sayın Taş ve Turgut'un yapmış olduğu "**Prematüre Bebek Annelerinin Evdeki Bakım Gereksinimleri Ve Bakım Verme Yeterliliklerini Algılama Durumları**"dır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; Prematüre bebek annelerinin evde bebek bakım gereksinimlerinin banyo (%44.1), beslenme (%35.3), tanı (%34.3), kucağa alma-tutma (%33.4) gibi konularda olduğu, bunun yanı sıra annelerin bakım verme yeterliliklerini algılama durumu incelendiğinde %61.7'si banyo yapırma, %53'ü pamukçuk bakımı konularında kendilerini yeterli algılamadığı saptanmıştır. **Sonuç olarak** hemşirelerin aile merkezli yaklaşımı uygulaması ve ebeveynlere taburculuk öncesi prematüre bebeğin evde bakımı ile ilgili kapsamlı eğitimler verilmesi gerektiği sonucuna varılmış olup çocuk sağlığı için önemli bir çalışmadır.

İkinci Çalışmamız ise Sayın Topcu, Türkan, Bacaksız, ve arkadaşlarının yapmış olduğu '**Sağlık Çalışanlarında Örgütsel Sinizm Ölçeğinin Geçerlilik Ve Güvenirliği**'dir. Bu çalışma, sağlık çalışanlarında Örgütsel Sinizm Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirliğini sınamak amacıyla metodolojik yöntem kullanılarak 140 sağlık çalışanı üzerinde yürütülmüştür. **Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre;** Ölçek ifadelerinin kapsam geçerlik indeksinin .80 ve madde toplam puan korelasyon değerlerinin .59 - .91 aralığında ileri derecede anlamlı olduğu bulunmuştur ($p < .001$). Ölçek alt boyutlarının iç tutarlık katsayıları .86 - .93 ve ölçek bütününde ise $\alpha = .94$ olarak hesaplanmıştır. Açıklayıcı faktör analizi sonucunda, ölçek maddelerinin faktör yüklerinin .54 - .85 aralığında olduğu ve uygulanan doğrulayıcı faktör analizinde ise, uyum indekslerinin iyi ve kabul edilebilir uyum gösterdiği saptanmıştır. **Sonuç olarak bu çalışma;** bilişsel, duygusal ve davranışsal olarak 3 alt boyut ve 14 maddeden oluşan Örgütsel Sinizm Ölçeği'nin sağlık çalışanlarında uygulanabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu belirlenmiş olup, hemşirelik camiasının kullanımına sunulması açısından çok değerli bulunmuştur.

Üçüncü çalışmamız Sayın Temel ve Köse'nin yapmış olduğu '**Klasik ve Entegre Eğitim modeli ile öğrenim gören hemşirelik öğrencilerinin araştırmaya yönelik tutum ve farkındalıkları**'dir. Karşılaştırmalı ve tanımlayıcı tipte planlanan araştırma, bir Hemşirelik Yüksekokulu'nda yürütülmüştür. Araştırmadan elde edilen verilere göre; Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelikte araştırma ve gelişmelere yönelik farkındalık ve tutumları ölçeğinin

madde puan ortalaması klasik eğitim grubunda 3.07 ± 0.31 , entegre eğitim grubunda 2.98 ± 0.29 'dir. Ölçeğin toplam puan ortalaması ise klasik eğitim grubunda 89.31 ± 9.13 , entegre eğitim grubunda ise 86.52 ± 8.47 'dir. İki grup arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur ($t = 2.35, p < .05$). **Sonuç olarak;** Klasik ve entegre eğitim modeli ile öğrenim gören öğrencilerin hemşirelikte araştırma ve gelişmelere yönelik farkındalık ve tutumları benzer biçimde kısmen olumlu düzeydedir. Bu sonuç, öğrencilerin hemşirelikte araştırma ve gelişmelere yönelik pozitif tutuma sahip olduğunu göstermektedir. Araştırma bulguları, hemşirelik eğitimi veren kurumlarda akademisyenlere araştırma öğretiminin değerlendirilmesi ve eğitim programlarının yeniden düzenlenmesi açısından rehberlik edeceği için çok önemlidir.

Dördüncü çalışmamız Sayın Çimen, Bahar, Öztürk ve arkadaşlarının yapmış olduğu "**Türk ve Danimarka'lı Hemşirelik Öğrencilerinin HIV/AIDS'li Bireylere Bakım Vermeye Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması**" çalışmadır. Bu çalışma Türkiye ve Danimarka'daki hemşirelik öğrencilerinin HIV/AIDS'li bireylere karşı tutumlarını karşılaştırmak, tutumları ile bakım isteklilikleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla korelasyonel tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Danimarka'daki hemşirelik öğrencilerinin AIDS Tutum Ölçeği puan ortalamalarının (33.1 ± 9.3) Türkiye'deki hemşirelik öğrencilerinininkinden (37.6 ± 11.2) düşük olduğu, puan ortalamaları arasındaki bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır ($p=.036$). Danimarka'daki hemşirelik öğrencilerinin AIDS'li hastalara bakım verme istekliliği puan ortalamasının (8.6 ± 1.8) Türkiye'deki hemşirelik öğrencilerinin bakım verme istekliliği puan ortalamasından (5.6 ± 1.9) yüksek olduğu saptanmış, puan ortalamaları arasındaki bu fark istatistiksel olarak ileri düzeyde anlamlı bulunmuştur ($p=.000$). **Sonuç olarak;** Artan kültürel hareketlilik nedeniyle gelecekte çok daha çeşitli kültürel geçmişe sahip olan bireylere/hastalara hizmet verecek hemşire öğrencilerin kültürel yetkinlikte bakım verebilecek becerilerle donatılmaları, HIV/AIDS'li bireylere yönelik olumlu tutum geliştirilmesi ve bakım istekliliğinin artırılması için özellikle Türk öğrencilerin ders programında AIDS hastalığı ve cinselliğe ilişkin derslere yer verilmesi gereklidir.

Derleme makalemizin ilki Sayın Köksal ve Duran'ın yazdığı "**Doğum Ağrısına Kültürel yaklaşım**"dır. Bu makalede; doğum ağrısının fizyolojik, psikososyal, kültürel ve çevresel faktörlerin etkilediği ayrıca kültürel değerler ve öğrenilmiş davranışların da ağrıyı algılamada çok önemli rol oynadığı belirtilmiştir. Ayrıca Hemşirelerin ağrı konusundaki duyarlılığı, kültürel inanışlara duyarlılığı ve iletişim kurma becerisi, hastanın sorununu ortaya çıkarmada, tedavi yönteminin doğru seçiminde ve hemşirelik bakımının etkin planlanmasında önemli bir rol oynadığı üzerinde durulmuştur. Kültürün sağlık üzerindeki etkilerini irdelemesi açısından değerli bir makaledir.

İkinci derleme makalemiz ise Sayın Kaynar'ın yazmış olduğu "**Hemşirelik Eğitiminde Klinik Değerlendirmeye Genel Bakış: Güçlükler Ve Öneriler**"dir. Bu derleme makalede hemşirelikte klinik eğitimin değerlendirilmesi genel çerçevede ele alınmış, değerlendirmeyi etkileyen faktörlere, yaşanan güçlükler ve önerilere yer verilmiştir.

Üçüncü derlememiz Sayın Ersin ve Bahar'ın yazdığı "**Odak Grup Görüşmeleri Ve Kültürel Bakım Farklılık-Evrensellik Teorisi İlişkisi**"dir. Bu makalede; bireylerin kültürel inançları meme kanseri erken tanı uygulamalarına

yönelik yarar ve engel algısını, dolayısı ile erken tanı davranışlarını sürdürmelerini etkilediğini, ayrıca bireylerin kültürel özelliklerini, gereksinimlerini saptamak ve bakım vermek hemşirelikte değişik modeller ve teorilerle açıklanmaya çalışılmıştır. Bu makale meme kanseri erken tanı davranışlarına yönelik yapılan odak grup görüşmelerinde kültürün etkisini açıklamak ve bunu Leininger'in Kültürel Bakım Farklılık ve Evrensellik Teorisi ile ilişkilendirmesi açısından önemlidir.

Son derlememiz Sayın Erginer ve Günüşen'in yazdığı "**Kronik Psikiyatri Hatalarının Fiziksel Sağlık Durumu: İhmal Edilen Bir Alan**"dır. Psikiyatri hemşireleri kliniklerde daha çok psikiyatrik açıdan hastaya bakım vermekte, fiziksel sağlık psikiyatri hemşiresinin sorumluluk alanı olarak görülmemektedir. Psikiyatri hemşireleri, fiziksel hastalıklara karşı koruyucu önlemler alma, erken tanılama ve egzersiz, diyet gibi müdahale programları ile sağlıklı yaşam davranışının geliştirilmesinden sorumludur. Bu derlemenin, hemşirelik alanında psikiyatri hastalarının fiziksel sağlığına odaklanan bir çalışma olarak ülkemizde hemşirelik literatürü için önemli bir katkı sağlayacağı ve hemşirelerin bu alandaki sorumluluklarının farkındalığını arttıracacağı olması bakımından önemlidir.

Bu sayıda emeği geçen Yazarlara, Hakemlere ve Yayın kurulumuza çok teşekkür ederim
Bir sonraki sayıda görüşmek üzere
Sevgi ve saygılarımla

Zuhal Bahar
Editör